

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kéziratok visszaadását
vagy megőrséire nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A debreceni egyetem.

(—a.) Még semmiféle hivatalos nyilatkozat sem jelent meg arról, hogy hol fogja az állam felállítani a harmadik egyetemet, de most már csaknem bizonyosra vehető, legalább minden jel arra vall, hogy a sok versenyző város között Debrecen lesz a szerencsés, hol az első új egyetemet felállítja a kormány.

Bár a paktony város, meg a civis város mindig vetélykedett egymással, ebben a nemes versenyben, mely a kultúrának ezen újabb erősségéért folyt, mi bizony ezuttal komolyan szóba sem jöttünk. Nem is jártunk komolyan utána. Egy memorandumot küldtünk néhány év előtt a kormányhoz, abban is csak csonka egyetemről vagy műegyetemről álmodoztunk, de arról, hogy milyen áldozatot volnánk hajlandók hozni az egyetemért? ... bölcsen hallgattunk.

Minket azért nem is vettek komolyan, az egyetem ügyében megindított tárgyalásokra meg sem hívtak, Debrecen mellett csak Pozsony, Szeged, Pécs és Kassa kerültek szóba.

Nagyvárad tehát kívül állván a versenyen, mi elfogulatlanul mondhatunk

véleményt a harmadik egyetem ügyében.

Nem tagadhatjuk el a hivatottságot Debrecenről arra, hogy egyetemi város legyen. Századok óta kulturális központja a tiszántuli reformátusoknak. Nagy áldozatot hozott a magyar kultúráért a multban és méltánylandó nagy áldozatra vállalkozott most, amikor az egyetemre való igérvét a kormánynál bejelentette.

Fekvése is elég kedvező Debrecennek és magyarsága is egy színvonalon áll az Alföld másik nagy metropolisának Szegednek magyarságával.

Ujabb időben ugyan egyesek a debreceni református vezérferfiak közül feltűnően kacérkodnak a nyugat felől jövő nemzetközi eszmékkel, de hisszük, hogy ez, bármily előkelő helyről jöjjön is az irányítás, csak muló jellegű s a debreceni magyarság zömét nem fogja megmetelyezni. E tekintetben jó helye lesz ott az új egyetemnek.

Nekünk őszintén szólva, egy nagy aggodalmunk volt a debreceni egyetemmel szemben. Attól tartottunk ugyanis, — kollégiumi példákából következtetve, — hogy az új egyetemen majd a katolikus egyház folytonos támadása és csipkedése lesz a legfőbb kvalifikáció a tudományos-

ságra s ebben a szellemben fogják ott nevelni az ifjúságot is.

Ugy látszik a kormány köreiben is tartottak efféléktől s azért nem mennek bele abba, hogy a debreceni egyetem református jellegű legyen, hanem — mint most már pozitív hírek mondják — az egyetem állami jellegű lesz, de református theologiai fakultással fog birni. Olyanformán lesz tehát szervezve, mint a mostani dakatholizált budapesti egyetem.

Protestáns atyánkfiai még így is jobban járnak, mint a katolikusok. Bizonyára jobban fognak vigyázni érdekeikre s gondjuk lesz rá, hogy a világi fakultásokon is nagyobb részt református vallású tanárok legyenek. Azt pedig éppen nem fogják tűrni, hogy a tanárok közül bármelyik ellenük forduljon, mint ahogy türik például a nagyváradai kath. jellegű jogakadémian a kat. vallás legnagyobb ellenségét a szabadkőműves nagymestert, ki a kánonok szerint ki van közösítve az egyházból.

A protestánsok ugyanis theóriában hirdetik ugyan, a legmesszebbmenő tan szabadságot, de a gyakorlatban annál szigorubbán követelik az ellenkezőjét. Mikor kiváló történetirójuk Zoványi Mihály

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Ha engemet kerestek . . .

Ha engemet kerestek, oda jöjjetek,
Ahol az örök fájdalom tanyázik —
Ki látni kíván: bizton rám talál itt.

Ha engemet kerestek, oda jöjjetek,
Ahol verőfény sohsem ül az areon,
S fájó sóhaj kél a didergő ajkon.

Ha engemet kerestek, oda jöjjetek,
Ahol sohasem száradnak fel a könnyek
S halvány sugara sinesen az örömmek.

Ha engemet kerestek, oda jöjjetek,
Ahol nincsennek álmok és remények
És a halálnál jobban fáj az élet!

Ha engemet kerestek, oda jöjjetek,
Ahol a Tavasz nem terem virágot;
Ahol megtörve gyászol szívünk
Egy rombadőlt világot!

Sillga Ferenc.

Vasárnapról-vasárnapra.

A testi kultúra napja.

A mai nap fontos, kimagasló eseménye lesz városunknak: ma zajlik le a Nagyváradai Sport Egylet országos atletikai versenye.

Nemcsak mint »sportesemény« nevezetes a mai nap, sokkal mélyebb a jelentősége. A testi kultúra nagy napja ez; a testi kultúra előrehaladását, virágzó fejlődését várjuk a mai országra szóló, méreteiben imponáns versenytől.

Ma már senki sem tagadhatja, hogy szükség, nagy, égető szükség van erre. Ha nem is egészen, de majd nem olyan nagy szükség, miut a lelki, szellemi kultúra fejlődésére. Nagyvárad városa ez utóbbiban sohasem maradt az utolsók között. Nem egyszer, szinte tulsokszor is hangoztatjuk, hogy milyen modern kultur város a mi előretörő, forroogó, pezsgő életű körzsparti metropolisunk. A fejlődést, műveltséget hirdető kultur eszmék nem találnak nálunk süket fülekre.

És mégis. Vannak dolgok, amikkel nem dicsekedhetünk, amiket szeretünk elhallgatni, ami miatt az idegenek előtt, igen sok más város előtt, — amelyek fölött pedig szeretünk kimagaslani — szégyenkezünk kell. Legalább eddig így volt. De örömmel tapasztaljuk a kedvező változást.

Eddig a test fejlesztésével, egészségével, nem sokat törődtünk. Nem voltak tisztességes játéktereink, a sportnak, a test nevelésének nem volt megfelelő hajléka, s így nem csoda, ha emiatt a nagyközönség is a leghanyagabb nemtörődömséggel viseltetett a sport iránt. Nem volt, ami kedvet, ambíciót adott volna neki, hogy törődjék testének az egészséges kiművelésével.

Egyesek lelkes munkájának, egész egyesületek fáradságot nem ismerő, kitartó hosszú-hosszu munkájának köszönhető, hogy végül valahára van megfelelő kiváló jó sporttelepünk és így együtt vannak a tényezők a testi kultúra egészséges, erős kifejlesztésére. Most látjuk, hogy mennyire nélkülözötte a város eddig is ezt az elsőrendű sporttelepet.

Ime, alig hogy kész van a sportnak, a testi kultúrának megfelelő hajléka már is országos verseny hozza ide városunk falai közé a legkiválóbb athlétáinkat. Es mi ennek a nagyszabású, országos versenynek nemcsak az atletika, a rekordjavítás stb. szempontjából tulajdonunk jelentőséget, hanem azért, mert felkelti a nagyközönség érdeklődését, ráirányítja a figyelmét, kedvet ad testnevelésre, a sport fejlesztésére. Es ma már nincs senki, aki el nem ismerné, hogy a város egészséges, életerős kulturális fejlődéséhez szorosan hozzátartozik a testi kultúra fejlesztése.

La Ly.

KAJÁRI ÖDÖN

ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46.

HELYI ÉS VIDÉKI TELEFON

497.

Készít villamos világítási és erőátviteli,
valamint csengő és házi telefon berendezéseket.

A legjobb minőségű Dr. JUSTH-féle
Wolframlámpák 2 K 30 f-ért kaphatók.

Kálvin életét merete kritizálni (ugyancsak szerényen), nyomban kitétek a szürét a kathedrából, melyet minden felebbezés dacára ma sem kaphatott vissza.

Mindazonáltal nem irigyeljük a debreceniek szerencsését még akkor sem, ha az az új egyetem új fellegvára lesz a protestantizmusnak; — de hasonló joggal követeljük, hogy a budapesti egyetemen az alapító Pázmány szelleme uralkodjék s a szegedi- vagy pécsi egyetem legalább olyan arányban legyen katolikus, amilyen arányban református lesz a debreceni.

Schönaich bukásának oka. Feltűnést keltő hírt közöl a *Zeit* tegnap reggeli száma. Az illetékes faktorok — mondja a *Zeit* — arra törekednek, hogy a Schönaich-féle katonai javaslatokon lényeges változtatásokat eszközöljenek. *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és *Conrad* vezérkari főnök azon az állásponton vannak, hogy a két éves katonai szolgálat bevezetése a gyalogos századok békelétszámának megfelelő emelése nélkül nem jelentené véderőnk haladását, hanem inkább visszafejlődését.

A véderőjavaslatok ugyanis az ujonckontingenst 159 500 emberben állapítják meg, a melyből 19 750 a fennálló hiányok pótlására, a többi új technikai csapatok szervezésére volna felhasználható. A gyalogos századok békelétszáma azonban megmaradna a mai kilencven. Ily módon a két éves katonai szolgálat esetében öszszel, a mikor a kiképzett legények felét elbocsátják, csupán 45 kiképzett legény maradna, míg a jelenlegi három éves szolgálatnál, mikor öszszel csak a legénység harmadát bocsátják el, hatvan kiképzett katona marad a században.

Ezért tervezik a békelétszám felemelését, amely 20 millió korona költségtöbblettel járna. Schönaich elutasította ezt a tervet éppen költségvetési szempontból és ez volt az a tárgyi

szempont, amely egyik oka volt Schönaich bukásának és amelyre ő a Neue Freie Pressehez intézett bucsulevélben is hivatkozott.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 23.

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök bemutatja az október hó 6-iki aradi gyászünnepélyre hozzá beérkezett megünnívót és javasolja, hogy a Ház küldöttségileg képviseltesse magát az ünnepélyen és helyezzen koszorút a vértanúk szobrára. (Általános helyeslés.) Bemutatja ezután Lipóvármegye feliratát az 1887: XXXXII. t.-cz. módosítás tárgyában. továbbá Gyöngyös, Hódmezővásárhely, Losonc, Pozsony, Mezőváros, Balassagyarmat és Rákosszentmihály polgárságának feliratát a katonai javaslatok ellen és az általános titkos választójog mellett, továbbá Háromszék megye feliratát az obstrukció ellen.

A kérvényekre vonatkozó elnöki előterjesztéssel szemben **Vertán** Endre ellenindítványt terjeszt elő, melyen az ellenzék névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri.

Elnök ebben az értelemben rendelkezik. Szombat lévén, felolvassák az indítvány és interpellációs könyvet, mely előbbibe Ráth Endre jegyzett be indítványt, mely szerint utasítsanak a kormány tagjai, hogy az előterjesztett interpellációkra 30 napon belül adjanak választ.

Elnök javaslatára a Ház az indítvány indokolását e hó 24 re tűzi ki.

Az interpellációs könyvbe a következő bejegyzések történtek:

Apponyi Albert gróf: A közös hadügyminiszter hivatalos címzése tárgyában.

Ráth Endre: Az új hadügyminiszter sajtó nyilatkozatai tárgyában.

Kállay Ubul: A hadügyi költségek várható emelkedése tárgyában.

Jaczkó Pál: Az érmelléki kisgazdák segélyezése tárgyában.

II.

A nábob pedig akinek módjában állott volna életében annyiszor, hogy jót tegyen, akinek csak észre kellett venni a szenvedőket, hogy már is boldogokká tegye őket, a nábob tehetetlenül és zokogva tördelte kezzeit önön hervadó gyermeke ágyánál.

Kincs, pompa, élvezet, gyönyör kiapadhatatlan tárházát bírta, de pótolhatja-e arany ragyogása az édes anya elvesztett mosolyának sápadt verőfényét? de feledtetheti-e az anya csókját a jóllét?

— Anyát kell adni a gyermeknek, megértő, szerető, gondos anyát! — mondogatták egyhanguan a tudós tanárok és jelentősen hunyorgattak pápaszemes szemekkel hozzá.

A nábob elérte, hogy hová céloznak és ökölbe szorultak gyűrűs ujjai. Hogy ő visszahívja az elvált feleségét, aki ki tudja hol, ki tudja kivel éli a világát? Nem! Már lehetetlen! Ennyire nem alázhatja meg magát, még gyermeke életéért sem! Azután meg ki tudja: jön-e már vissza az asszony? Az a rongy!

— Jól van hát! Adunk neki anyát, aki megtanítja mosolyogni és lecsókolja vézna arcoskájáról a szomorú tehérséget.

A tudós tanárok leplezetlen tisztelettel szorongatták a nábob kezét. Azt hittek az asszonyára gondol. Pedig dehogy!

III.

A nábob másra gondolt.

Megakarta menteni a gyermekét és megakarta menteni a büszkeségét is.

Pénzért mindent lehet kapni. Van, aki megszorul és eladja csontvázát — még életében. Miért ne lehetne egy kis szívet is kapni Bandikának?

Pressly Elemér: A váci pályaudvar kibővítése tárgyában.

Ráth Endre: Tomasich horvát bánra vonatkozó nyilatkozatok tárgyában.

Csomez István: A községi közmunkák körüli visszaélések tárgyában.

Az interpellációkra 1 órakor tér át a Ház.

Ezután napirend szerint a mai ülésre használt névszerinti szavazásokra került volna a sor, de az ellenzék visszavonta azokat.

Következet tehát ennél fogva a katonai javaslatok általános vitájának folytatása.

Gróf **Eszterházy** Mihály: Engedélyt kér a Háztól hogy a tárgytól eltérhessen. (A Ház megadja az engedélyt.) Ezután a honvédelmi miniszter és az előadó beszédével foglalkozik és ezekkel szemben az államháztartás egyensúlyát félti, mert az állam improduktív kiadásai, — amelyeket a katonaságra szántunk — túl nagyok. A honvédelmi miniszternek, mint jó katonának, nem szabad meglátnia az ország nyomorát. (Ugy van, ugy van!) A honvédelmi miniszter ur utal arra, hogy a külföldi kultur államok többet költenek katonai célokra, mint mi. Hosszasan bírálja ezután a javaslatokat az államteherviselési képességének szempontjából, majd határozati javaslatot nyújt be. A javaslatot nem fogadja el. (Eljenzés a baloldalra.)

Napirendjavaslat után következtek az interpellációk.

Pressly Elemér, **Jaczkó** Pál, **Ráth** Endre kérték interpellációjuk elhalasztását.

Apponyi Albert gróf: Az új közös hadügyminiszter sajtóbeli nyilatkozata tárgyában interpellálja miniszterelnököt. A hadügyminiszter — ugymond — nyilatkozataiban úgy mutatta be magát, mint a magyar faj barátja. Kérdés azonban, hogy ez a barátság pusztán a fajnak szól-e, vagy pedig a magyarságnak, mint önálló független magyar nemzetnek? Végül pedig különösen azt kívánja hangsúlyozni, a hadügyminiszter kinevezési dekretumába a »birodalmi« jelző tévedésből került e be, vagy nem, mert mint ismeretes, ez a kérdés már a múltban is közjogi vitákra adott okot.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

Ráth Endre, **Jaczkó** Pál és **Csomez** István kérték interpellációjuk elhalasztását.

Az ülés vége 1 órakor.

Bandika.

Irtá: Leányka.

I.

Fehérképű, ábrándos, szőkefürtű gyerek volt a Bandika. A nagy, kék, szelíd szemekre állandóan fáradtan borultak rá selymes szempillái, mint lángoló nap korongjára a fodros fátyolos báránylegények, valami elbájolóan kedves, szomorú nézést kölcsönözve a keskeny, fonnyadt gyermekarcnak.

Egyetlen gyermek volt. Fényes paloták a fővárosban és ringó, hullámozó aranykalásztenger az Altöldön várták Bandikában leendő urukat. Bandikának külön libériás inas állt szolgálatára és apja a nábob rabszolgája volt imádott gyermeke szeszélyeinek és Bandikát mégsem látta soha neki sem nevetni, az ő halvány arcoskáját soha lángba nem borította öröm rózsapírja, az ő vékony, kékes kezecskéi soha pajkos tapsra össze nem pacskolódtak... Bandika három éves volt még csak és nem tudott örülni már az életnek: Bandika öreg volt, nagyon öreg...

Vegyétek el a virágtól a tápláló édes anyaföldet és bár adjatok neki mindent, amivel él, adjatok neki friss tevéző, üde vizet, simogató napsugarat és zümmögő méhecskét duzzadó termőinek, mégis hervadni, fonyadni fog, bár kitarja pompás, bársonykejhét, de hejl az elmulás illata árad belőle és mohó tekintetünket könybe borítja a hervadás lehe...

Tépjétek le a gyermeket anyja kebléről és megvénül, mielőtt fiatal lett volna és ha látjátok a fáradt, hervadt arcoskát azt hinnétek, egy aggastyán világmegvető bölcsesége ül a szomorú szemekben...

Bandikának nem volt édes anyja!...

Megvásárolt egy nagyhirű színésznőt, tragikát, hogy játssza el Bandika ágyánál naponta az aggódó, szerető édes anya szerepét. Az ötlet kitűnő volt, méltó egy nábobhoz, hogy mégis megbukott, — az a színésznő mulott.

Bandika szemlátomást javult, gyarapodott, összeszedte magát. Ugy látszott sikerül a kegyes család s a tudós tanárok nem tehetek mást, megcsóválták a fejüket s gratuláltak.

A boldog apa pedig már azon törte a fejét, ha felgyógyul Bandika biztosítani kell a visszacsés ellen, abbahagyják az alakoskodást; feleségül veszi a színésznőt, hogy Bandika ne tudja meg sobase a csalást.

A színésznő ott ült a Bandika ágya szélén és készült a szerepére, ha felébred a gyermek.

Bandika pedig nem aludt, hanem szokás szerint félig lehunyott pillái mögül komolyan, elgondolkozva nézte hol az apját, hol a színésznőt. Azután megszólalt gyenge, vékonyka hangja:

— Apácska szeretsz?...

— Bandikám!... — a nábob megfordul és csókot hint feléje.

— Es anyácska te is szeretsz ugy-e?...

— Imádlak szivecském! — és a színésznő simára csókolja a lázas, redős homlokot.

Csönd. Azután Bandika újra megszólal és okosodik, a gyermek, csudálatos és éles logikájával:

— Apácska szeret engem, anyácska is szeret.

Akkor apácska miért nem szereti anyácskát?...

Es nyugoskodva folytatja:

— Apácska csókol meg anyácskát!...

Es apácska vére az arcába szökik, de azért nyugalmat erőltet magára. Meg kell lenni Bandikáért. Es átöleli anyácskát, hogy megcsókolja. De a színésznő megfedkezük szerepéről, ellöki magától és kiméltlenül, élesen felkiált:

Nagyvárad kulturünnepe.

Az első nyilvános népkönyvtár Nagyváradon.

Nagyszabású kulturünnepe lesz Nagyvárad városának október 8-án. Ezen a napon nyitják meg Nagyváradon az első nyilvános népkönyvtárt. A népkönyvtár megnyitása Nagyvárad népére nagyjelentőségű és annak kulturájára remélhetőleg kedvező behatással is lesz. Ezt a nagy eseményt méltó keretekben akarja megünnepelni Nagyvárad városa.

Az ünnepély alkalmával a *Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége* közgyűlést tart Nagyváradon. A közgyűlésen az ország több kiváló férfia is részt fog venni. Nagy érdeklődésre tarthat számot *Wlassics Gyula* elnöki megnyitója. Az ünnepély kimagasló pontja dr. *Karácsonyi János* kanonok előadása lesz, aki *»Kísérletek a nagyváradai nyilvános könyvtárak létesítésére«* címen tart előadást.

Az ünnepélyre a rendezőség most küldte szét a meghívókat. A nagyszabású ünnepek előkészítésével *Lukács Odön* adóügyi tanácsos és *Juricskay Baroa* vannak megbízva.

Az ünnepélyek programja a következő:

Első nap: október hó 7-én, szombaton.

1. Az Országos Szövetség elnöksége s a hozzá csatlakozó meghívottak és kiküldöttek indulása Budapestről, nyugati p. u., d. u. 2 órákor Nagyváradra. Megérkezés este 7 óra 9 perckor. — Elszállásolás.

2. Este fél 9 órákor ismerkedési estély a Pannonia éttermében.

Második nap: október hó 8-án, vasárnap.

1. Reggel fél 9-től fél 10 óráig a szövetségi tagok gyülekezése a városháza dísztermében s megbízólevelek átadása a Szövetség titkárnál.

2. Délután 10 órákor a Szövetség közgyűlése a következő napirenddel:

a) *Wlassics Gyula* elnöki megnyitó beszéde.

— Pardon ez nincs a szerepemben, báró!

Es Bandika aznap otthagya apácskát, aki oly rutul meg akarta csalni őt és elment az Istenkéhez, megkérdezni, hogy hol az ő marmácskája.

A kemény, hajthatatlan nábob pedig akkor éjjel egy táviratot adott fel valakinek:

«Bandikát is elvitted tőlem, verjen meg az Egylet!»

IV.

A szálas gyertyák sápadt, reszketeg fényét mohón nyelik el a puha, sötét kárpitok.

Ott fekszik Bandika a ravatalon. Es ott fekszik reá borulva a kemény, hajthatatlan ember és száraz szemében nincsenek könnyei már a sírásra és tikkadt torkában nincs már hang a zokogásra.

Nyilik az ajtó, besurran egy fekete asszony. Szomorú alakja a ravatalhoz lejt és lehajol.

Es ime az édes anya csókja nyomán vérpiros rózsák fakadnak Bandika sápadt orcáskáján és felkacag édesen, hangosan. A gögös, kemény ember pedig felemeli fejét és mintha parányi üvegharangok ezüstös csilingelését hallaná, sokáig hallja még a Bandika kacagását.

Te kevély, kemény ember és te dacos szomorú asszony, kiket elválasztott a szenvedélyek szennyes áradata, — össze vagytok kötve szerelemnél jobban, titeket összlánczol az a kis kék koporsó, amelyben benn fekszik Bandika. Benn fekszik és keskeny, kőkeres kacsóival átölel titeket és fületekbe sugja békéltetőn, szemrehányóan:

— Apácska, csókold meg anyácskát.

b) A Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Országos Felsőügyelősége 1910. évi jelentéseinek bemutatása.

c) Egy új tanács-tag választása.

d) Új szövetségi tagok választása.

e) Dr. *Karácsonyi János* kanonok, akad. tag előadása: *»Kísérletek nagyváradai nyilvános könyvtárak létesítésére«*.

3. D. u. 12—1-ig a nagyváradai Közkönyvtár megnyitása és a muzeum megtekintése.

4. Délután 1 órákor közös ebéd a Vigadóban.

A Drágán-vizmű építése.

Előkészületek a nagy munkához.

A magyar vasuti forgalmi részvénytársaság tudvalevőleg mintegy 30 millióba kerülő viziművet szándékozik építeni a Drágán-patak völgyében.

A Drágán és a környék többi vizeinek felfogásával, vízgyűjtők által akarja üzemben tartani az óriási villamosteletet, amely 3—4 vármegye minden jelentősebb városát és községét ellátná villamos erővel.

Most már úgy látszik, komoly stádiumba lép ez a nagy kérdés s erről tanuskodik a kereskedelmi miniszter leirata, amelyet tegnap küldött Nagyvárad városához.

A miniszteri leirat szerint a magyar vasuti forgalmi részvénytársaság a biharmegyei Remec község határában nagyszabású hydro-elektromos művet szándékozik létesíteni, melyből a magas feszültségű elektromos áramot világítási, erőátviteli és egyéb ipari célokra egyrészt Tenkén, Nagyszalontán és Kisjenőn, illetőleg Pankotán át Aradig, másrészt Élesden át Nagyváradig és innen Berettyóújfalun és Debrecenen át Balmazújvárosig, illetve Hajduböszörményig fogja elvezetni. A részvénytársaság a létesítendő villamos vezetékhalózat iránynyom-terveit jóváhagyásra bemutatta.

A tervek jóváhagyása előtt helyszíni eljárás útján kívánja a miniszter megállapítani mindazon óvintézkedéseket, melyek a közhasználatu táviró és távbeszélő berendezések biztonsága és a közbiztonság érdekében szükségesek. Tekintettel azonban arra, hogy ily nagyszabású villamos hálózat létesítésénél kiváló körültekintésre van szükség, a helyszíni szemlélet egyelőre csak a hálózat nagyvárad—élesd—remec—tenke—nagyvárad körére terjeszti ki a miniszter, míg a hálózat többi részére az eljárást később rendeli el.

A helyszíni eljárás megkezdésének időpontjával október 3-ának d. e. 9 óráját tűzi ki a miniszter s annak vezetésével *Hollós József* m. kir. műszaki főtanácsost bizza meg s összejöveteli helyül Nagyvárad város tanácsstermét állapítja meg.

Nagyvárad városa, mint érdekelt fél, szintén részt vesz a helyszíni eljárásban. A várost a tanácskozáson a polgármester és *Belányi Imre* a villanytelep igazgatója képviselik.

A nagyszabású vizimű iránt nagy érdeklődés nyilatkozik meg nemcsak Biharban, hanem a szomszédos Arad-megyében is. Ujabbban az arad—csanádi vasut igazgatóságában foglalkoztak a kérdéssel s ennek eredményeként a következő megkeresést intézték a m. vasuti forgalmi r. társasághoz:

A magyar vasuti forgalmi részvénytársaság tekintetes Igazgatóságának

Budapest.

Nagy érdeklődéssel vagyunk az igen tisztelt r. t. azon kezdeményezése iránt, melynek célzata a Drágán- és Jád-patakok vizének felfogásával egy nagyszabású erőművi központot létesíteni, mivel lehetőknek véljük azt, hogy a vizierő útján fejlesztett és így kétségtelenül

olcsóbb villanyáram esetleg őrzés vonalaink, vagy legalább is azok egyrészének, villamos tractióra való berendezésére felhasználassék.

Ez érdeklődésből kifolyólag van szerencsénk felkérni az igen tisztelt társulatot, szíveskedjék bennünket értesíteni, hogy mily stádiumban van jelzett kezdeményezése, mikorra várható a mű befejezése és használatba való vehetése és különösen, hogy körülbelül mily legolcsóbb ár mellett volna a villanyáram vasutunk számára átbocsátható.

Megjegyezzük, hogy vasutunk hossza 400 kilométer, annak brád—aradi vonala 167 kilométer, abba beáágzik egy 145 és egy 20 kilométeres szárnyvonal s ezen a fővonalon napi 20 személyvonat közlekedik s napi 5—10 tehervonat közlekedésre lehet számítani.

Arad, 1911. szeptember 19-én.

Fábry, s. k.

Finom női szabóság!

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy egy elsőrendű modern szabász vezetése alatt finom női szabóságot rendeztem be.

Tisztelettel

FLEGMAN

dívatháza.

Bémer-tér.

Alapított 1888.

Biharmegye védekezése a kolera ellen.

Az országban, de különösen Budapesten egyre szaporodó kolera esetek száma arra indította Biharvármegye alispánját, hogy a rettenetes veszedelemmel szemben megtegye a kellő intézkedéseket. A védekezésre vonatkozó utasítások már rég szétmentek az előljárásságokhoz és azokat foganatosították is.

Tegnap újabb rendelet ment ki a főszolgabírákhoz. Az újabb rendeletben az alispán azon véleményének ad kifejezést, hogy az egyre terjedő koleraveszedelem arra enged következtetni, hogy a veszély Biharvármegyét sem fogja elkerülni. Nehogy a veszély általános felfordulást idézzen elő, az alispán első sorban a közigazgatási tisztviselőkre vonatkozólag intézkedik. Elrendeli, hogy minden tisztviselő, aki szabadságon van, a kolera első felléptére azonnal, távirati úton rendelendő be szolgálatra. Minden hivatalban reggel 8—12, délután 2—6 óráig inspekciós szolgálatot kell tartani.

A kolera fellépte alkalmával az illető község azonnal zár alá veendő és ha a lakosság a zárlatot nem respektálná, s ennek meggátolására a csendőrség nem volna elegendő, katonaságot kell kirendelni a község terhére. A folyóvizeket éjjel-nappal őriztetni kell, nehogy a lakosság mosásra, vagy ivásra használja azt.

A kolera fellépte alkalmával a koldulást be kell tiltani. A községek kötelesek a szegényeket közkieltesen fenntartani. A cigányoknak még csak rövid időre sem adható ki letelepülési engedély. Az előljárásságok felfüggesztés terhe alatt kötelesek ellenőrizni a rendeleteket.

A minisztertől érkezett legutolsó értesítés szerint az országban szeptember 11-ig a kolera

esetek száma 16 volt, melyből 11 halállal végződött.

Tekintettel arra, hogy a vármegye területén az orvosok száma igen kevés, járvány esetén egyáltalán nem volnának képesek eleget tenni, ezért az alispán járvány-orvosokról akar gondoskodni már most. A járvány-orvosokra vonatkozólag már pályázatot is hirdetett az alispán. A pályázat szerint jelentkező járvány-orvosok természetesen a kolera felléptekor foglalják el állásukat és attól kezdve kapják fizetéseiket is. A pályázat már meg is jelent az orvosok lapjában, de hogy lesz-e eredménye, az nagyon kétséges.

A rendelet alapján már az élesdi főszolgabíró tegnap értekezletre hívta össze a járás tisztikarát és megállapították közösen a teendőket.

A holnapi repülés.

Tájékoztató a közönség részére.

Napról-napra mind nagyobb az érdeklődés a holnapi repülés iránt. Nemcsak azok vágyanak, hogy lássák *Csermákot*, a nagyhirű aviatikust, akiknek még nem volt alkalmuk csodálhatni a technika ezen bámulatos találmányát, hanem éppoly nagy érdeklődést tanúsítanak a ritka látványosság iránt azok is, akik tavaly már látták Hammel repülését.

Különösen az fokozza az érdeklődést, mert a tavalyi repülő napon csak egyszerű és sikló repülés látványában volt Nagyváradi közönségének része, míg *Csermák* virtuoz a szebbnél-szebb és vakmerő mutatványokban, amiket csak ő tölle lehet látni.

Csermák János számít is a közönség tömeges látogatására s ezt azzal igyekszik viszonozni, hogy legmerészebb produkcióit fogja bemutatni hétfőn a közönség előtt. Ezek között lesz *Csermák* specialitása is, a *suhanó repülés*, amely eddig páratlan az aviatikában.

A rendezőség gondoskodott, hogy minden helyről kényelmesen lehessen látni nemcsak a repülést, hanem a gépet és a felszállást is.

Hogy a nagyközönség minél kényelmesebben eljuthasson a ritka látványosság színhelyére, a villamos vasutársaság 12 külön kocsit indít hétfőn délután 2 órától az aradi uti vonalon, amelynek végállomásától már könnyen eljuthatni a repülőtérre. Az utakat csendőr és rendőrkordon tartja megszállva, úgy hogy már beláthatatlan távolságból csak jegyekkel lehet megközelíteni a repülés színt. Ezért a rendezőség vasárnap délelőtt 9 órától délután 3 óráig az eddigi jegyelárusító helyeken kívül nyílt pénztárakat állít fel a Royal-kávéház előtt, a Pannónia-kávéház előtt, a kishid újvárosi átjárójánál (Cziller-üzlet előtt) és az urtcai gyógyszertár előtt, ahol a még meglévő jegyeket árusítják el.

Tudnivalók a repülőnapra.

A rendezőség a közönség tájékozása céljából a következőket hozza a közönség tudomására:

1. *Csermák* felszállása pontban négy órakor történik.

2. A rendezőség kéri a közönséget, hogy helyet négy óra előtt foglalja el.

3. Kocsi és automobill közlekedés kizárólag a Teleky-utcán, Aradi-uton végig történik.

4. Ugyanezen vonalon közlekednek a külön villamos kocsik.

5. A külön villamoskocsik már két órától indulnak a Szent-László térről gyors egymásutánban. — Csatlakozás minden irányból.

6. A repülőtérre csak a Bónei-kut felől gyalog és az ürögdi országút felől kocsin és gyalog lehet bejutni.

7. A téren a különböző nézőhelyeket felülnő táblák jelzik.

8. A közönséget kéri a rendezőség, hogy jegyét láthatóan viselje.

9. A rend fenntartásáról lovas és gyalogos rendőrség, továbbá a vidékről összpontosított csendőrség gondoskodik.

10. A ki jegyét a városban meg nem váltotta, a két oldali bejáratnál felállított pénztáraknál szerezheti meg.

11. *Csermák* háromszor száll föl félórai időközökben.

12. Felszállás előtt és a szünetek ideje alatt katonazene játszik és két buffet áll rendelkezésre.

A hétfői repülőnap alkalmával a *bérekocsi* tarifák ugyanazok, mint a lóversenyek alkalmával volt: vagyis, a repülőtérre avagy vissza egyfogatu bérekocsi díja 2 korona, kétfogatué 3 korona. A repülőtérre a műsor végéig leendő várakozással és onnan vissza, egyfogatu bérekocsinak 5 korona, kétfogatuaké 8 korona. Ertesíti a rendőrség az érdekelteket, hogy kocsival csakis az aradi országuton végig a katonai löporraktár őrszobája előtti sorompón át lehet megközelíteni a repülőtérre, ahol a bejáratot egy színes lobogó fogja jelezni. A Bónei-kut felőli uton a kocsi közlekedés nem lesz megengedve.

Czipő, kalap, harisnya és fehérnemű
legjobban és legolcsóbban
REICHARD áruháza
cégnél, Fő-utca szerezhetők be.
Gymnasium, Reál és Polgári
iskolai diák sapkák.
TORNA CZIPŐK.

115

A debreceni egyetem feltételei. *Debrecenből* írják, hogy az egyetem ügyében tartott legutóbbi ankétén gróf *Zichy* János kultuszminiszter előterjesztette az egyházkerület küldötteinek azokat a pontos feltételeket, amelyek mellett hajlandó a harmadik egyetemet *Debrecenben* felállítani. Ezeknek legfontosabb pontja az, hogy a *harmadik egyetem nem lesz felekezeti, hanem állami*. A protestáns szempontok azonban annyiban érvényesülhetnek, hogy míg a budapesti egyetemen katolikus *theológiai fakultás* van, addig a *debreceni református* lesz s a tanév megnyitása nem Veni

Sanctéval, hanem a Nagytemplomban lefolyó isteni tisztelettel fog történni. Kívánja a kormány továbbá az egyházkerülettel az összes egyetemi alapok átengedését. Az egyházkerület két vezető férfit, hír szerint, szóbelileg már úgy nyilatkozott, hogy ezek a feltételek kezesülhetnek. Mindazonáltal ezek felett az egyházkerületi közgyűlés van hivatva véleményt nyilvánítani, amelynek hatánapját rögtön kiűzik, mihelyt a kormány feltételeit írásban közli.

UJDONSÁGOK.

Pesti krónika.

Budapest, 1911. szept. 23.

Ott kezdem,
Hogy Pesten és Ujpesten
A kolera dühöng!
Ez nem lepi meg Önt?
Mert nálunk szörnyű drukkba vannak.
S rohannak
A bajhoz mitsem értők,
— Már tudniillik a szakértők —
S megállapítják izibe:
Hogy, haj!
A baj
Ott van a Duna vizibe . . .
Következtében ennek
Legottan megjelennek
Oh, átok!
A nagy öles plakátok . . .
S mindenkit figyelmeztet szépen,
Éképen
A piros papiros:
A Duna vizéből inni tilos . . .!
Hát ez idáig rendbe vóna,
De, hej!
Azért oly bus e nóta
Mivel a tej
Minálunk a Duna vizéből
Készül!
S hogy a Duna vizén nyereskedők:
A tejkereskedők
E rendeletnek ne vallják a kárát
Felemelik a tejnek árát!

Hej, hej!
A tej
Ezért vagyunk itt minden házban
Tejlázban!
Csütörtök este
Ezért állt résen
Tizenkét népgyűlésen
Százféle őrség:
Katonaság, rendőrség!
De bár nem történt semmi baj
(Nem atakirozott a sok mihaszna)
Haj!
A tüntetésnek semmi haszna.
Mert tudni fő,
Hogy egy »vérbeli« — tejkereskedő
Nem hagyja magát — megfejelni,
S esze ágában sincsen — letejelni . . .!
—liga.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomort
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyváradi és vidékén minden gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben.

* **Tűzoltó-nap.** Ma vasárnap lesz az első tűzoltó nap, a melyen a gyermeknaphoz hasonlóan országos gyűjtést rendeznek a tűzoltók javára. A tűzoltó-napokon befolyt pénzből Budapesten Tűzoltó Otthont építenek, a hol a szolgálatuk közben megsebesült és rokkant tűzoltók kapnak ellátást. Az otthon javára való adakozással tehát azokat a szerencsétlen tűzoltókat becsüli meg a közönség, a kik éppen a polgárok élet- és vagyónbiztonságának estek áldozatul.

* **Az adókiadó bizottság működése.** A Nagyváradi város területén működő III. osztályú kereseti adókiadó bizottság holnap kezdi meg a váradelencei, váraljai és csillagvárosi polgárok adójának megállapítását. Holnap az ablaktisztítók, asztalosok és ácsok adóját állapítja meg a bizottság. Tegnapelőtt volt a nagyváradi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának megállapítása. A pénzügyigazgatóság tegnap terjesztette fel az a pénzügyminiszteriumba, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának összesítését, mely szerint a 8 biharmegyei adóhivatali kerületben és Nagyváradon összesen 399,000 korona adó 105,000 korona általános jövedelmi pótdadó lett megállapítva.

* **A jövő évi hadgyakorlatok.** Magas katonai körökből úgy hírlik, hogy a jövő évi őszi nagygyakorlatok Bosznia-Hercegovinában lesznek a trónörökös legelső parancsnoksága alatt. Ferenc Ferdinánd főherceg ez alkalommal fogja először beutazni az annektált tartományokat.

* **A püspök-fürdői posta bezűntetése.** A magy. kir. államvasutak Püspök-fürdő vasútállomásán »Nagyváradi—Püspök-fürdő« elnevezéssel folyó évi május hó 16-án a fűrdőidény tartamára életbeléptetett postahivatal működését folyó évi szeptember hó 30-ával bezárólag megszünteti a postaigazgatóság s a kézbesítési kerületébe tartozó Püspök-fürdő telepet a váradi szállósi posta- és távbeszélő hivatal postai kézbesítési kerületébe osztotta be.

Klinikai kísérletek a poseni városi kórházban megállapították: A természetes **Ferencz József-késérővíz** még kövér egyéneknek is aránylag kis adagokban is biztosan és fájdalom nélkül ható hashajtószernek bizonyul. Anélkül, hogy valami különös étrendet kellene követni, a Ferencz József-víz változatlan eredménnyel huzamosabb időn át is használható. Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. — A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

* **Ujabb földrengés Kecskeméten.** Tegnap szombaton hajnali három óraker Kecskeméten két másodpercig tartott gyenge földrengést érezték, a melyet földalatti moraj követett. A rengés következtében a kisebb tárgyak megmozdultak, a kutak vize pedig zavaros lett. Sokan emlékeztek arra, hogy a nyári nagy földrengés után Habenicht tanár, csillagász szeptember 22-ikére újabb földrengést jósolt és ezeket a gyöngye földrengés nagyon felizgatta. Az éjszakát sokan a szabad ég alatt töltötték.

* **Fejen rugta a ló.** Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnapelőtt reggel Kismarja községben. Hámos Imre ottani béresnek István nevű 4 éves fiát, míg szülei a mezőn foglalatostkodtak, a szomszéd tanyáról udvarukba rohant ló fejen rugta. Súlyos sérülésével a biharmegyei kórházba szállították. Sérülése az orvosok véleménye szerint életveszélyes. A csendőrség az esetről értesítette a királyi ügyészséget.

* **Az ügyvédi pálya megnehezítése.** Székely miniszter és Balogh államtitkár több ízben kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultusztervezet legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának.

Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterjesztett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktoratus megszerzésétől teszi függővé. A kiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap-államvizsga ügyvédi) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon a készüléshöz, amelynek egyedül célra vezető: idői, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját »A jogi vizsgák letétele« c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-utca 3. 402

* **Bagrowot felakasztják.** Tegnap délután félnégy órakerült össze a kiewi hadbíróóság, hogy ítéletet hozzon Stolypin merénylejre, Bagrow felett. A bíróság kötélt általi halálra ítélte Bagrowot. Az ítélet jogerős és csak a cár megerősítésére szorul. Ha ez megjön, akkor hétfőn Kiewben felakasztják Bagrowot.

* **A főtisztelendő papság szives figyelmét felhívjuk** a már rég idő óta előnyösen ismert **Voszka Ferencz cég cipő és csizmaárú készítményeire.** A nevezett cégnek egy raktáron levő, mint megrendelésre készített áru nemcsak tartósak, de a viseletet illetőleg a legkényelmesebbek is. — Amidőn a fentieket szives figyelembe ajánljuk, még azt vagyunk bátrak megjegyezni, hogy *egy előékeny és pontos kiszolgálásról, mint kényelmes és minden ízlést kielégítő kivitelről s csulans árszámításról* a legtöbbet gondoskodik mindenkor ifj. **Voszka Ferencz** cég tulajdonos. **Rákóczi-ut 4. Telefon 1133.**

* **Az idei szép őszi napokat** legkényelmesebben **CSÁKY SÁNDOR** terített asztalai mellett tölthetjük el, (vasut-állomási repülő-híd hegyoldali lejárójánál) hol mindenkor tisztán kezelt kitűnő hegyi borok, izletes jó magyar konyha áll a t. közönség rendelkezésére. — Minden szerdán este friss flecken-sült. — A t. közönség szives pártfogását kéri **Csáky Sándor** vendéglős.

x **Itt a vadászat!!** Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezzé be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle** fegyverek eredeti gyári árban árjegyék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puska-művesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. löporáru. **Telephon 269. Nagyváradi, Rákóczi-ut.**

x **Csillár és fémáru gyártási telep: Nagyváradi Iroda s raktár Szt János-u. 1. Bémer-tér 3. Telefon 556.** Készítik a legizlesebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petroleumra Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; **villamos motor, világítási** és csengő berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel **STERN ADOLF.** 33

x **WEISZ LAJOS** kereskedelmi- és műszaki irodája lakás és szőnyeg pormentesítő vállalatot létesített, melyhez a világhírű Vacuum Cleaner pormentesítő gépet alkalmazza. A vállalat megkezdte a munkálatokat és a jelentkezőket sorrendjében eszközli. **Lapunk** mai számában közölt hirdetés t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

x **Casinók,** olvasóköri-, nép-, önképző-, ifjúsági-, tanári és egyéb könyvtárak, valamint szakszervezetek igen gondos és előnyös kiszolgálásban részesülnek. **Benkő Arthur** könyv és papír keresk. modern antiquariumában, **Nagyváradi, Rákóczi-ut 10.**

x **Habig kalapok, Fownes keztyűk, angol cipők egyedüli raktára**
RÓTH M. UTÓDÁNAL.

x **Langen és Wolf motorgyár,** a világhírű OTTO motorok gyártója, helyben Kossuth-utca 7. szám alatt fióktelepet létesített. A cég fenti telephelyén állandóan üzemen láthatók: motorok, malomgépek, valamint az elterjedt **Kiessling & Co. cég FAMEGMUNKÁLO-GÉPEI** és asztalosműhely-berendezési tárgyai s e minőségben környékünkön fenti cég az egyedüli, mely ezzel foglalkozik. Speciális utimozgonyjai a legelismertebbek, miért is ezeket erdő, fűrés és egyéb gyártelepeink figyelmébe ajánljuk. Szállít eredeti »Diesel« nyersolajmotorokat, teljes malomberendezéseket és cséplőgarnitúrákat, valamint gazdasági gépeket. Szakszerűen foglalkozik téglá-, jég- és hűtő-, valamint egyéb gyártelepek teljes felszerelésével. A cég 40 éves fenállása, valamint az egész világon elterjedt régi, kiváló hírneve már eleve is teljes szavatosságot nyújt a minden tekintetben legelőnyösebb kiszolgálásra. Kivánságra a cég díjmentesen szolgál árjegyzék, költségvetés és szakmérnöke kiküldetésével. Egyben felhívjuk t. olvasóink figyelmét a cég mai lapunkban megjelent hirdetésére.

x **À LA GERBEAUD** színházi cukorkák kizárólag csakis **Aszódynál,** Kossuth-utca és **Cukorkakirálynál** Kert-utcaán kapható eredeti esomagolásban, I-es 2 K, II-ös 1 K, III-as 50 fill. Kiváló finom, jó minőségéért a cég neve garancia. Minden esomagon az **Aszódy** név olvasható. :: **Telefon 635.** 550

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én helyezte át míg az építkezés tart Nagyváradi, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits házba, az Orsolya zárda templomával szemben. ::

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb ::

c s e r é p k a l y h á k

Állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőim-mel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy **a tavaszi és nyári szöveteim** megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyszintén az előállításban is, ami a saját vezetésem alatt történik.

Nagybecsü pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

Nagyvárad, Szent János utca 4. sz.
Mintákkal kívánatra háznál szolgálok.
Telefon 11-41. Telefon 11-41.

Törlesztéses kölcsön:

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája

Nagyvárad, Rimanóczy-utca 9.

Siessünk
Radó és Kertész

női divatruházába, Kossuth-utca 2. szám,

ki lettár miatt nagy occasiót rendez, hol a következő cikkek kerülnek olcsón eladásra.

Mosó grenadinok, batistok, selymek, pouplinok, ruhavásznak, francia delainok, ruha díszek és még sok más itt fel nem sorolt cikkek. — Most sok pénzt megtakaríthatunk, ha menyasszonyi kelenyénket itt vesszük.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól. Bóvli árút ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az ellsmert olcsó áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a cégre!

Rimanóczy műbutorgyár.

:- Állandó bútorkiállítás. :-

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern eszerp-kályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.

:- TELEFON: 796. :-

Költségvetés díjtalan.

SZINHÁZ.**Heti műsor:**

Vasárnap délután: Bukov, a székelyek hóhéra; este: Az ártatlan Zsuzsi. (Előszór.)

Hétfő: Az ártatlan Z.uzsi.

Kedd: Az ártatlan Zsuzsi.

Szerda: Az ártatlan Z.uzsi.

Csütörtök: A rejtélyes ember.

Péntek: A dollárkirálynő.

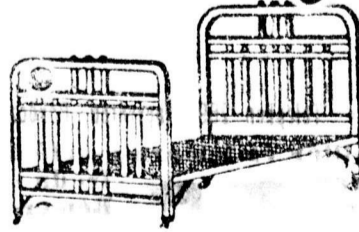
Vasárnap délután: Az obsitos, este: Az ártatlan Zsuzsi. (Kisbérlet 1. szám.)

A mai premier. A mai estével beérkezett a szezon első nagy, diadalmas operettpremierje a Szigligeti-Színházba. Az első premier egyben az első igazi slágere is a szezonnak, mert Az ártatlan Zsuzsi direkté ennek készült. Hetekig dolgozott rajta Erdélyi igazgató derék gárdája, énekes, énekesnő, kórus, zenekar, díszletmester, festő, szabó, szóval mindenki, aki a színház körül él és mozog. És minden reményesség meg van hozzá, hogy a sok fáradozás jutalma nem is marad el, a siker itt is kétségtelen.

Az ártatlan Zsuzsi az az operett, amire évek óta vár a színházi világ. Az igazi operett, a Vig özvegyek típusából. Meséje, cselekvénye csupa ötlet és elevenég. Jelenetről jelenetre új meg új helyzet-komikum fogja meg a publikumot, a tréfának, humornak olyan gazdagsága mosolyog ki ebből a darabból, aminek párja nincs az utóbbi esztendőök operetttermében.

Bukov, a székelyek hóhéra című roppant hatásos és érdekes népdramát ujtja föl vasárnap délután a Szigligeti Színház. A darabban a drámai személyzet legjobb erői viszik a főszerepeket.

Vas és rézbutor

gyári raktári

Székrenyagy 3 matraccal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarmiss 4 korona

Gyermekagy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca 10 sz. Telefon 636.

IRODALOM.

Felhívás előfizetésre. A jövő hónap elején egy röpirat fog megjelenni Bertalan Vincétől, amely »A róm. kath. egyház vagyonának tulajdonjoga, kezelése és gyümölcsöztesése« címet viseli. A röpirat a kath. közvéleményben szerzett és megnyilvánuló szintiszta kívánalmával és azok okadatolásaival foglalkozik. A röpiratnak megszerzése mindenki részére ajánlható, akik a magyar kath. egyház vagyona iránt érdeklődnek. A röpirat a szerzőnél 1 kor. 10 fill. előzetes befizetésével megrendelhető. Cím: Bertalan Vince Rákospalota-Ujfalu, Arany-János-utca 6. szám.

A »Vasárnapi Ujság« szeptember 24-iki száma oly gazdag változatosságát közli, a pompás képeknek a felvidéki nagy hadgyakorlatokról, melyek bizonyára általános feltűnést fognak kelteni. Ezenkívül vannak még képek a most háborgó Aetnáról, a bécsi tüntetésekről, Leiningen tábornok törökbecsei szobrának leplezéséről, Stolypinről, Tosellinéről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit mind nagyobb tetszéssel olvasott regénye, Zsoldos László novellája, K. Lippich Elek és Mezey Sándor versei, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: cikk az orosz forradalmárok életéből, divatlevél (divatképekkel) tárcsikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb.

Az Élet 1911. szept. 24-iki száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Vasárnapi levél: A patronázs. — Zirc. Dr. Dolencz József. — Az automobil-Kistemaekers-Fráter. — A bécsi utcáról. — Selene (Regény.) Orbán Dezső. — A Sybillaszoltárokból: A folyam partján. (Költemény.) Erdős Renée. — Óskori állatok. G. L. — Szociális följegyzések. Sétáló. — Új énekek a végekről: A határ. (Költemény.) Juhász Gyula. — Balzac egy romantikus szerelme. Várkonyi Titusz. — Csütörtök ur. (Regény.) Chesterton-Hévey. — Akadémia, kezdő halhatatlanok számára. Janeiró. — Színház. — Mozgó képek. — Szerk. üzenetek.

Igazságszolgáltatás.**Egy 13 éves fiu gyilkosa.**

Ez év július 25-én történt a következő megrendítő esemény, amelynek szereplője Szabó Istvánné ma állott a kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Az a bűne Szabó Istvánnénak, hogy a szomszédék Makra László nevű tizenhárom éves fiát egy konyhakéssel megölte. Veszekedésből keletkezett a rémes gyilkosság. Ez a két család a Sztarill Ferenc téglagyárának munkáslakásában lakott. Július 25-ére virradó éjjel Szabó Istvánné kis gyermeke folyton sirt lármázott, ami miatt a szomszédok nem tudtak aludni.

Ezért reggel heves veszekedés támadt a két család között s a veszekedés hevében a kis Makra László megakarta ütni egy szíjjal Szabó Istvánnét. Szabó Istvánné emiatt annyira feldühödött, hogy a kis fiura rántott egy éles konyhakést, ezt markolatig a testébe dőlte, úgy, hogy a kisfiu rövid idő alatt kiszendvedett.

Ma volt ez ügyben a főtárgyalás Ember Géza elnöklete alatt. Az asszony azzal védekezett, hogy erős felindulásban azt sem tudta mit csinál. A bíróság 1 évi és 6 hónapi börtönrre ítélte a szerencsétlen fiu gyilkosát.

Az anyjok szeretőjének a gyilkosai.

Tegnap folytatta az esküdtbíróóság a két mostohatestvér bünpörének a tárgyalását, akik egy társuk segítségével megölték az anyjok szeretőjét. Először befejezték a tanúkihallgatásokat majd a perbeszédre került a sor. Tizenkét óra felé járt az idő, mikor az esküdtek visszavonultak és meghozták verdiktjüket, amelynek alapján a bíróság Erdős Sándort és Gacsády Sándort 2—2 évi fegyházra, Góssig Mihályt pedig 8 havi fegyházra ítélte. Az elítéltek semmiségi panaszt jelentettek be, melynek elintézéséig a törvényszék a vádlottakat szabadlábra helyezte.

MÜSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

Üdit-gyógyít.

Üdit-gyógyít.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. Főlerakat:

JANKY ANTAL utóda
 cégnél Nagyvárad. 203

SPORT.

A „Nagyváradai Sport-egylet” országos pályamegnyitó-versenye.

A „Nagyváradai Sportegylet” szeptember 24-én vasárnap, azaz ma a Rhédey-kerti új sporttelepen országos atletikai versenyt rendez.

Az előmérkőzések délelőtt 9 órakor és a döntőmérkőzések délután 2 órakor kezdődnek.

Versenybíróóság.

Elnök: Keszthelyi Zoltán N. S. E. elnöke.
 Tagok: Orbán Sándor, Szegedy Géza és a M. A. Sz. képviselője dr. Hódy Lajos.

Versenybizottság:

Versenytitkár: Dr. Poyárn Szevér.
 Versenyintéző: Dr. Szeghalmi Sándor.
 Indító: Dr. Niessner Aladár.
 Célbíró: Szegedy Géza.
 Időmérők: Orbán Sándor, dr. Poyárn Szevér, dr. Szeghalmi Sándor és a M. A. Sz. hiv. képv. dr. Hódy Lajos.
 Témérők: Dajka Imre, Aberle Pál és Raitz Lajos.
 Pályafelügyelők: Borbély Miklós, dr. Prodanovics Tivadár, Pikó János, Földváry Mihály, Kunk Dezső és Szeghalmi Bálint.
 Versenyjegyzők: Dr. Bige Géza és Beke Kálmán.

Eredményhirdető: Nagy József.

Orvos: Dr. Julier Vilmos.

Pénztáros: Bige Béla.

Ellenőr: Törős László.

Előmérkőzések: Délelőtt 9 órakor.

I. 60 yardos síkfutás (nagyváradiak részére.) Döntőbe kerülnek az előfutamok első és második helyezettei.

II. 100 yardos síkfutás. (Kőszeghy József tiszteletdíja.) A döntésben indulnak az előfutamok első és második helyezettei.

III. Disszkoszdobás (junior.) Döntőbe kerül a 3 első helyezett.

IV. 220 yardos síkfutás (unior.) Döntőbe kerülnek az előfutamok első és második helyezettei.

V. Svéd gerelyvetés, (junior (középfutással.) Döntőbe kerül a három első helyezett.

VI. 4 × 100 m staféta junior, (vidékiek részére.) Döntőbe kerülnek az előfutamok első és második helyezettei.

VII. 1/4 angol mtf. síkfutás. (Niessner Aladár tiszteletdíja.) Döntőbe kerül az előfutamok három első helyezettje.

Délután 2 órakor. Döntő mérkőzések.

I. 60 yardos síkfutás döntő futama.

II. Magasugrás, (a NSE. tiszteletdíja.)

III. 100 yardos síkfutás döntő futama. (Kőszeghy József tiszteletdíja.)

IV. Rúdugrás. (Fráter Pál dr. tiszteletdíja.)

V. 220 yardos junior síkfutás döntő futama.

VI. Távolugrás.

VII. Disszkoszvetés (junior) döntője.

VIII. Disszkoszvetés. (Altnóder Endre tiszteletdíja.)

IX. 4 × 100 m. junior staféta döntő futama.

X. Súlydobás. (Fedák Sári urna tiszteletdíja.)

XI. 1/4 angol mtf. síkfutás döntője. (Niessner Aladár tiszteletdíja.)

XII. Gerelyvetés junior döntője.

XIII. 100 + 200 + 400 + 800 m. staféta síkfutás.

A mérkőzésen részt vesznek a következő Sport egyletek:

Budapesti Egyetemi Athletikai Club.

Budapesti Budai Torna Egylet.

Debreceni Torna Egylet.

Kolozsvári Athletika Club.

Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club.

Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete.

Magyar Athletikai Club.

Magyar Athletikai Szövetség.

Marosvásárhelyi Sport Egylet.

Magyar Testgyakorlók Köre.

Nagyváradai Athletikai Club.

Nagyváradai Sport Egylet.

Nyiregyházi Torna és Vivő Egylet.

Temesvári Athletikai Club.

A verseny iránt nagy az érdeklődés. A vidékről is nagyon sokan foglaltak a pályákat. Gyönyörű sport élvezetben lesz részünk s ha az időjárás nem kelemetlenkedik, plasztikus és nívós mérkőzéseket fogunk látni.

TÁVIRATOK.

Tripolisz megszállása.

Turin, szept. 23.

A Tripoliszba szánt olasz flottának a mozgósítására tovább folynak az előkészületek. A Tarucco-páncélos hajó ismeretlen céllal utnak indult s még néhány hajó várja az indulási parancsot.

A harcok Marokkóban.

Melilla, szept. 23.

A 20-ról 21-re virradó éjjel az uralkodó köd által támogatva a harka átlépte a Kert-folyót és a spanyol csapatok balszárnya ellen tüzelni kezdett. Heves küzdelem után a mórakat teljesen megverték, úgy hogy kénytelenek voltak számos halott és sebesült hátrahagyásával menekülni. A spanyolok nyolc közlegényt és tíz tisztet vesztek. Harmincnegyet ember megsebesült.

A Havas ügynökség Tetuánból jelentti 22-iki kelettel: Itt hire jár, hogy Allan tábornok Tetuán elfoglalására készül. Belsőültek beszélik, hogy egy spanyol csapat uton van Melilla felé s a

Kert-folyó mellett a riffemberek megtámadták őket. 150 katnát foglyul ejtettek és 80 öszvért zsákmányoltak.

NYILTÉR.

PÉNZ

Olcsó
 tőketörlesztéses kölcsönök

10—75 évre folyósít, ugyintén régi drágább kamatu kölcsönök kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérlet a legsikeresebb eredménnyel közvetíti. Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és financirozza.

Faludi Ignác utóda
BARNA ARTHUR
 bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája
 NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézet.

Üvegcsiszoló és tükör árujár.

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főtisztelendő papság szives

figyelmébe ajánljuk műtermünket

templom ablakok díszüvegezések készítésére, művészies és egyszerűbb kivitelben ólom keretbe foglalva.

— GZÉGÜNK TÖBSZÓRŐSEN KITÜNTETVE. —

Telefon 1164.

FOGA K.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpadtás nélkül is készít **kitűnő** hirtü nevü

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Algea. Arról nem is beszélünk, hogy a verselésről fogalma sincs. Kérdjük azzal, hogy még azt sem tudja, milyen annak az írásnak a külseje, amelyet levél gyanánt az illem elemi szabályai szerint elküldeni szabad. Írását elintézés végett kiadtuk, de nem a nyomdának.

KÖZGAZDASÁG.

Rozsszállítás a katonaságnak. A temesvári VII. hadtest hadbiztonsága, a nagyváradi, szegedi és temesvári katonai élelmezési raktárak számára szükséges összesen 4500 mm. raktárszerű minőségű rozs szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő: 1911. október 2. A pályázat részletes feltételei a kamarai irodában, a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig megtekinthetők. Nagyvárad, 1911. szept. 20. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök dr Sarkadi Lajos, titkár.

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irtta SARKADI NAGY SÁNDORNÉ

(Folytatás.) 50

— Nyujtsa karját kérem. Ország világ ne tudjon durvaságáról mit velem szemben elkövetett ronggá Légrádyné, s ezzel András oda-nyujtott jobbja helyezé karját.

Titokban Ladányi Erzsikére gondolt, kit boldogtalansága okozójának tartott s kit már előre látott szánalmas helyzetén örvet d-ni. Erőt vett tehát magán s ismét e léliu karját kérte, ki e percben oly mélyen lealázta volt.

Összeszorított ajkakkal sápadt arccal tért vissza a terembe, hol azonban rosszullettél indokolta, oly hirtelen átváltozott szánalmas ki nézését.

Senki sem hitte az ellenkezőjét, annál is inkább, hogy a vacsoránál Maglódy mellett üve, a legderűsebben társalgott vele, csupán csak azért, hogy részint a balján ülő Erzsike társaságától elvonja, másrészt pedig, hogy a közte s András közti jelenetnek legkisebb sejtelmét se kelthesse.

Meg kell Alicénak hagyni, hogy nagyon szellemesen tudott csevegni, Ugy eltölgialta Andrást spanyolországi utja elbeszéléseivel, hogy ennek ideje sem volt baloldali szomszéd-rőjét szórakoztatnia, ki különben a látszat szerint egy huszártisztul mulatott.

A vacsora már vég felé járt, amidőn először tekintett feléje. Haragudott amiért őt osztották be vőfélyének s idáig egy futó pillanásra sem érdemesítette meg.

Amint most először nézett reá igazán, a szeme elkáprázott, a leány szépségének a benyomása alatt.

Meg nem állotta, hogy másodszor is reá ne pillantson. Ekkor szemek találkoztak. A leányka arca bíbor pirban égett s zavartan fordítá el először oly büszke tekintetét. András komolyan és gondolkodóan nézett reá azután lassan másik szomszédnőjére fordítá tekintetét.

Összehasonlítást tett önmagában a két unokanővér között. Mennyivel fenségebb, komolyabb s tökéletesebb Erzsika szépsége dondola. Kihinné azonban hogy alapjában mégis felületesebb kacérosabb s hidegebb a másiknál, akinek azonban külseje teljesen megfelel belső-lényének.

Felületes mesterkéltsé és változó. Mindazonáltal talán rokonszenvesebb, mint a »tökéletest« játszó unokanővére, kinek kacérsága s szépsége, egészen már ismeretesek előttem.

En magam láttam — tündődék tovább, amikor Léiseynek egy fehér rózsát adott át, amelyet azonban előbb az ajkainál szorongatott.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

? ? ? ? ?

— Kalapot akar venni?

— Inget is?

— Értem; nyakkendőt is!!

— Harisnyát és sapkát is?!

— Hogy hol veheti meg ezeket legolcsóbban?!

— Ugy! Nagy választékot is akar!

Akkor menjen

Grosz és Weisz

uri-divat áruházába, Sas-palota, Szent László-téri Passage főbejáratnál.

? ? ? ? ?

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPÉN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, boglyógyümölcsűek,
vadoncoke, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. Kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni!

Automobil javító műhely!

Van szerencsém a n. é. automobil tulajdonos urak b. tudomására hozni, hogy minden-

automobil javításokat

felvállalok és azt **szakszerűen** a legpontosabb kivitelben, szolid árak mellett eszközölöm.

HORVÁTH FERENCZ,
főgépész, EMILIA-malom.

Telefon 13. Telefon 13.

CSILLÁR

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bronz-árak,

valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti olajfestmények, ugyszintén többféle dísztárgyak, mint

alkalmi árak

a legelőnyösebben beszerezhetők

Budapest, Andrássy út 35. I. em. alatt

Viszontelárusítóknak nagy engedmény!!!

A világhírű

Málnási borviz

a legjobb és legolcsóbb, a legelőkelőbb orvosok által ajánlott természetes savanyu ásványvíz. A málnási borviz üdítő, étvágyat gerjeszt és elősegíti az emésztést. Kitűnő hatású hűlés és közhvénynek valamint elkerülése a járványos betegségeknek. Ezen világhírű gyógyhatású ásványvíz kapható minden üzletben.

Főraktár: **Altmann és Társai**
bor és pálinka kereskedése Nagyvárad, Torna-u.

Telefon 1067.

Literje 24 fillér, 10 üveg megrendelésnél házhoz szállítjuk. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

TÁTRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvámegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Dajkovits E.fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.
Elvállal minden szakmájába vágó
munkát, u. m.: matt és fényezett
szobaberendezések, konyhabutorok
készítését és portál munkákat.

Jó és kléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.
192**Bumbera István**papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Repülőnap

Nagyváradon!

1911. szeptember hó 25-én

hétfőn

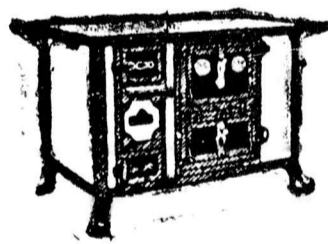
a Bóné-kúti gyakorlótéren

Csermák János

a legvakmerőbb pilóta

repülni fog!

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz Józsefvillanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takarék tűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »
8 » Thymol »	20 »
1 » Stomatol »	20 »
1 » téglgy Odontin togpasztá	55 »
1 drb Odontin betét	55 »
1 üveg Picavan »	98 »
1 üveg Bay Rum »	55 »
1 » Jera viollette brillantin »	80 »
1 » francia brillantin »	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantin »	50 »
1 » valódi dió olaj »	15 »
1 » » » » kivonat »	75 »
1 drb bajuszkötő »	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	38 kr.
1 téglgy Margit crém »	40 »
1 » Diana crém »	65 »
1 drb Dianna szappan »	65 »
1 dob Lickner puder »	88 »
1 » amerikai porcellán puder »	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol »	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen »	1 frt — »
1 fekete champos »	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan »	20 »
8 drb francia ibolya szappan »	50 »
1 » Kielhauser ibolya gycerin szappan »	28 »
1 » Speick szappan »	28 »
1 » Windsor szappan »	88 »
1 tubus kaloderma »	28 »
1 » Beloderma kézfinomító »	28 »
1 üvegtéglgy tejcrém »	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés »	1 frt 85 kr
1 Gillette utánzatú borotva készlet »	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe »	70 »
1 dublé bajuszkéfe »	20 »
1 valódi serte ruhakefe »	45 »
1 körömkéfe »	05 »
1 surolókefe óriási »	20 »
1 surolókefe kisebb »	10 »
12 drb Royal angol cipő crém »	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével »	70 »
1 » cipőfényesítő Hamel »	20 »
1 » Jurigatem Zománc »	80 »
1 mtr vörös gumicső »	60 »
Egynegyed Ko Brunz watta »	85 »

805

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! **Számít az Önök állása, ha személyesen meg nem győződnek az árról.**

Nincs vásárlási kémyszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

Értesítés.

Van szerencsém a t. érdeklődő közönség tudomására hozni, hogy

a Magyar Vacuum Cleaner szabadalmazott lakás- és szőnyegpormentesítő vállalatot létesítettem, a munkálatokat megkezdtem és a jelentkezők sorrendjében eszközöltetem.

WEISZ LAJOS

keresk. és műszaki irodája

Szacs vay-utca 81.

169

323. Telefon 323.

Központi fűtés alacsony nyomású gőz és melegvíz fűtések. Szellőző berendezések. Központi melegvízkészítő telepek. Szárító telepek mindenféle czeleokra. Eredeti Meidinger-kályhák. Meidinger töltő, szellőző és szabályozó kályhák és kaloriferek. Folyton-égő (Dauerbrand) kályhák. Legolcsóbb fűtés. A hideg beálltával egyszer kell befűteni és egész télen át ég. A szobákban kellemes meleg.

Eisler és Vértés

Meidinger-kályhák gyára

Budapest, VI. Andrassy-ut 41. sz.

Értesítjük

igen tisztelt vevő közönségünket, hogy legújabb kicsinybeni elárúsító üzletünket

Zöldfa-utca 7. sz. alatt

Dr. MUNK házban megnyitottuk.

Moskovits Farkas és Társa

cipő és csizmagyár r.-t. Zöldfa-utcai fióküzlet.

Legnagyobb választék férfi, női és gyermek cipőkben!

Egységes szabott gyári árak!

TELEFON!

Megérkezett

a nagy cipő szállitmány, az első nagyváradai selejtes cipő áruházba, ahol minden fajta cipő

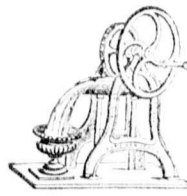
Igen olcsó árban kapható.

■ Belvárosi Takarékpénztár épület, Barcs-palota. ■

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb KÜTSZIVATTYUJA az

„OMEGA” lánckút

mert rendkívül sok vizet ad, mert kis gyermek kezelheti, mert soha be nem fagy, mert soha nem romlik, mert mindenki felszerelheti.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

BÁRDOS és BRACHFELD

Budapest, VI. Gyár-utca 5. 259

NIGRIN

(Fernolendit)

a legjobb cipőkrém

• Mindenütt kapható!

A bőrszívattal kiállításán

arany éremmel kitüntetve

LANGEN és WOLF motorgyár

Fióktelepe: Nagyvárad, Kossuth-utca 7-ik szám.

Telefon-interurbán: 10—74.

Telefon-interurbán: 10—74.

Eredeti világhírű OTTO motorok.

Szakmérnök kiküldetése díjmentes.

Kérje díjtalan árjegyzékünket.

Benzinmotorok és lokomobilok. Szívógáztelepek. Uti mozgonyok. Eredeti DIESEL nyersolajmotorok. Teljes cséplőgarniturák. Leipzigi famegmunkáló gépek és asztalos műhely berendezések. Teljes malomberendezések, gazdasági malmok és takarmány-kamrák. Gazdasági gépek. Téglagyári és ipari berendezések.

Jég és hűtőtelepek. Műszaki cikkek. Állandó gépkiallítás.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény	— — — — —	30.000 K készp.	20 nyer. á 200 K	— — — — —	4.000 K készp.
1 >	— — — — —	20.000 >	40 >	150 >	6.000 >
1 >	— — — — —	10.000 >	100 >	100 >	10.000 >
1 >	— — — — —	5.000 >	200 >	50 >	10.000 >
5 nyer. á 1000 K	— — — — —	5.000 >	2500 >	20 >	50.000 >
5 >	500 >	2.500 >	12000 >	10 >	120.000 >
10 >	250 >	2.500 >	14885 nyeremény	összesen	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1911. évi december hó 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vám-palota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytöszedében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

A tisztelt hölgyközönségnek!

tudomására adom, hogy a budapesti, bécsi és külföldi tanulmányutról a legmodernebb újdonságot megszereztem a tisztelt hölgyközönség részére, amely bármikor megtekinthető.

A legújabb

Direktovárfűzők

csipő s hasfűző, trikó-fűzők, meltartók és mindenféle különlegességi fűzők nálam kaphatók készen és mérték után elkészítem. Raktári fűzőkben nagy választék és olcsóbban beszerezhető nálam, mint bárhol. Becses pártfogását kérve

Izsák Lidia

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója. Fűzők tisztítását és javítását jutányos áron elvállalom.

Részvénykicserélési felhívás!

Az Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi bank és Központi Takarékpénztár r. t. felhívja azon tisztelt részvényeseit, kiknek birtokában Bihar megyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank részvények vannak, hogy ezen részvényeket, szelvényekkel együtt, kicserélés végett az Egyesült intézet Teleki-utcai fiókjánál (Teleki-u. 3.) folyó évi szeptember hó 1-től szeptember 20-ig beszovalgatni sziveskedjenek.

Minden 3 darab Bihar megyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank részvény helyett 4 darab Egyesült intézeti részvény fog kiadatni.

A beszovalgatandó részvényekhez jegyzék esatolandó azon nevek felsorolásával, melyekre az új részvényeket kiállítani óhajtják.

A Központi Takarékpénztár forgalomban lévő régi részvényeinek kicserélése, valamint az Egyesült intézet felemelt új részvénytökejéből jegyzett új kibocsátású részvények kiadása a fent hirdett Bihar megyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank részvények kicserélése után, későbbi időpontban fog megtörténni, miről a tisztelt részvényeseket újabb hirdetésünkön értesíteni fogjuk.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár részv.-társ.

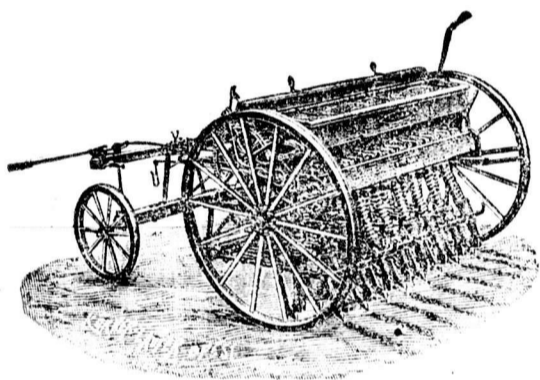
Feldstrick Kálmán

könyvkötészete és dobozgyártása
Nagyvárad, Rákóczi-ut Moskovits-ház
A Széchenyi étteremmel szemben.

Készít mindennemű a szakmába vágó munkát a legegyszerűbb és a legdíszebb kivitelben.

Nagyvárad-város, Biharvámegye, Magy. kir. ítélőtábla, a Nagyvárad és vidéki M. kir. Adóhivatalok, M. kir. honvádbadapródiškola és a megyei összes főszolgabírók és körjegyzők szerződéses szállítója.

231

Szabadalmazott RECORD II. műtrágyaszórával egyesített vetőgépek,

melyek az egyedüli létező legalkalmasabb és kifogástalanul működő kombinált gépek. Kanalas és toloskeres vetőgépek, bármely magnum elvetésére. Resicai egyes és kettős válogatott legjobb acélfajtákból készült ekék és egyéb talajművelési eszközök. Eredeti amerikai tárcsásboronák. Szecska-, répavágók, kukorica-morzsolók és teljes takarmány kamra berendezések. Kalmár-féle rosták. Benzin-, szivógáz- és nyersolajmotorok már 1 lóerőtől kezdve. BORPRÉSEK és más szőlőszeti eszközök állandóan raktáron vannak és azonnal szállíthatók. **Árajánlatokkal szívesen szolgálunk!**

M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Telefon 858.

nagyváradai fiók Nagypiac-tér 1. sz.

Telefon 858.

**KÁLYHA
TÁLCZÁK
ELLENZŐK
FAKOSARAK
SZENTARTÓK
NAGY
VÁLASZTÉKBAN**

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében, N.-Várad, Rákóczi-ut.

Elsőrendű női szabóóság!

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke n. é.
 hölgyközönségét, hogy női-divat üzletemhez

újra női szabóóságot

rendeztem be, melynek vezetését elsőrendű modern szabász látja el.

Kiváló tisztelettel **FIEGMIAN** DIVATHÁZA.